

Aalto-yliopisto
Perustieteiden
korkeakoulu

On ARIMAX modelling of frauds and household wealth (valmiin työn esittely)

Otto Saikkonen

11.06.2018

Ohjaaja: *Lauri Viitasaari*

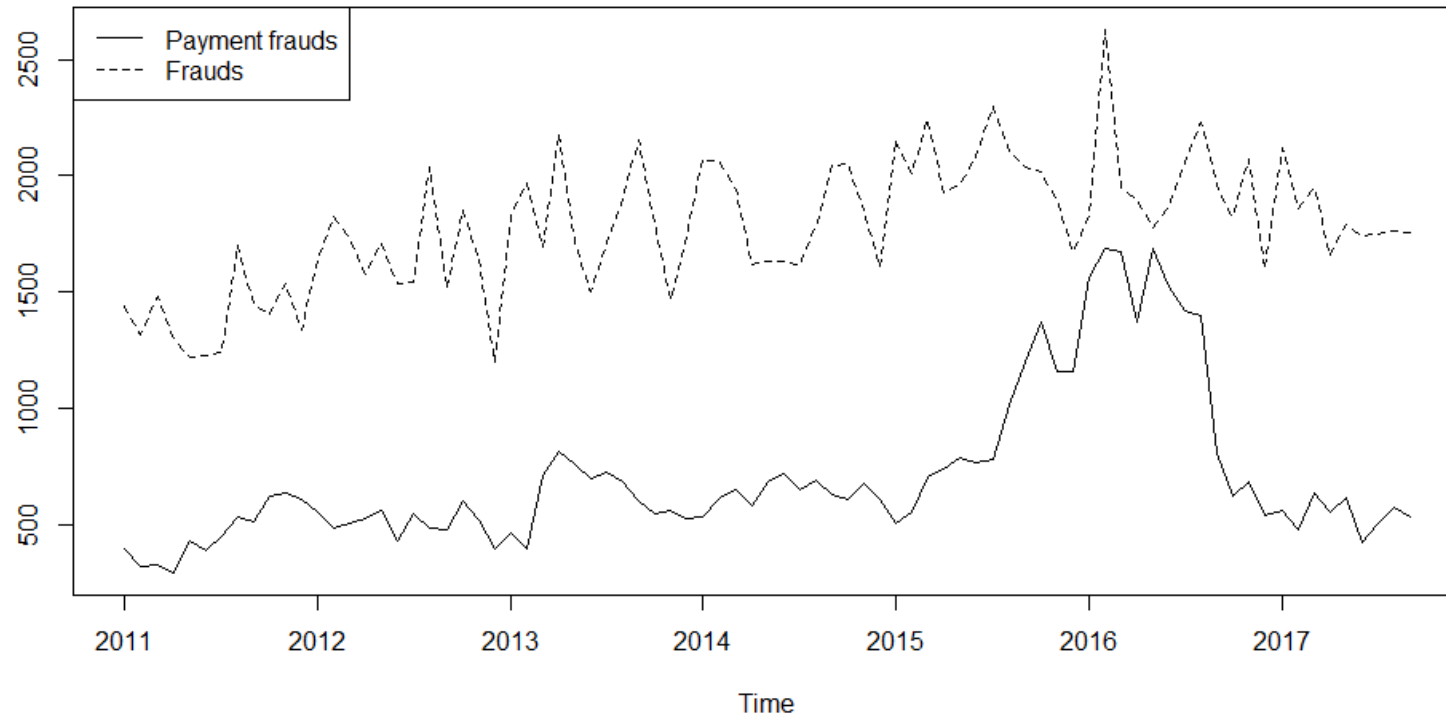
Valvoja: *Pauliina Ilmonen*

Työn saa tallentaa ja julkistaa Aalto-yliopiston avoimilla verkkosivuilla. Muilta osin kaikki oikeudet pidätetään.

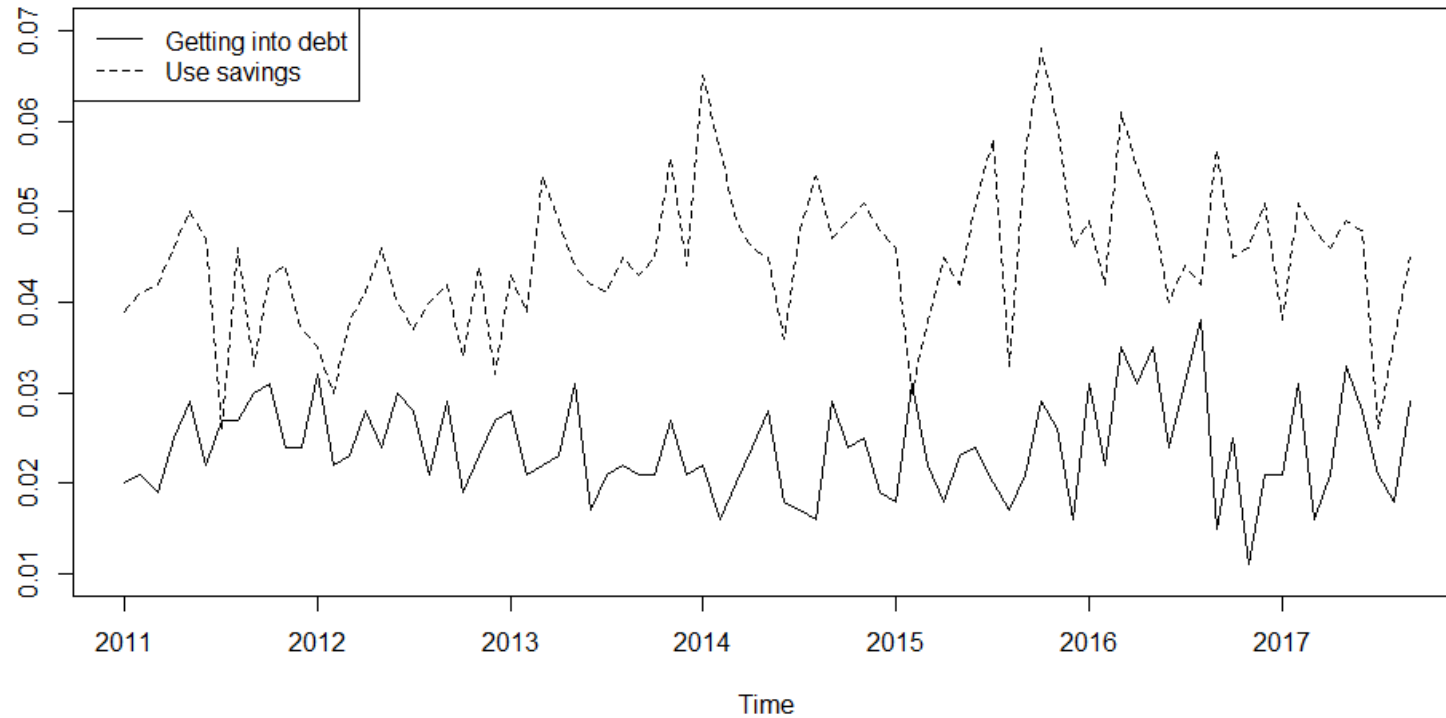
Työn tavoite

- Luoda ARIMAX-mallit, jotka mallintavat petosten ja maksuvälinepetosten määriä
- Analysoida tuloksia laajemmin ja selvittää onko kotitalouksien taloudellisella tilanteella vaikutusta petoksien määrään

Aineisto (1/2)

Aineisto (2/2)

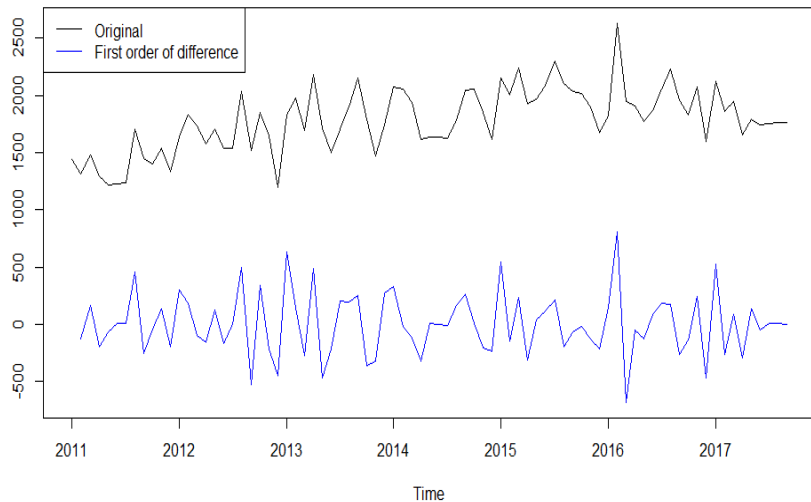
Box-Jenkins menetelmä mallin rakentamiselle

1. Mallin tunnistaminen
  1. Aikasarjan stationarisoimiseksi tarvittavien differensointien kertalukujen d ja D valinta
  2. Mallin viivepolynomien astelukujen p , q , P ja Q valinta
2. Mallin parametrien θ_i , Θ_i , ϕ_i , Φ_i estimointi
3. Diagnostiset tarkastukset

$$\Phi_P(B^S) \phi_p(B) \nabla^D_s \nabla^d X_t = \Theta_Q(B^S) \theta_q(B) \varepsilon_t + \beta Z_t$$

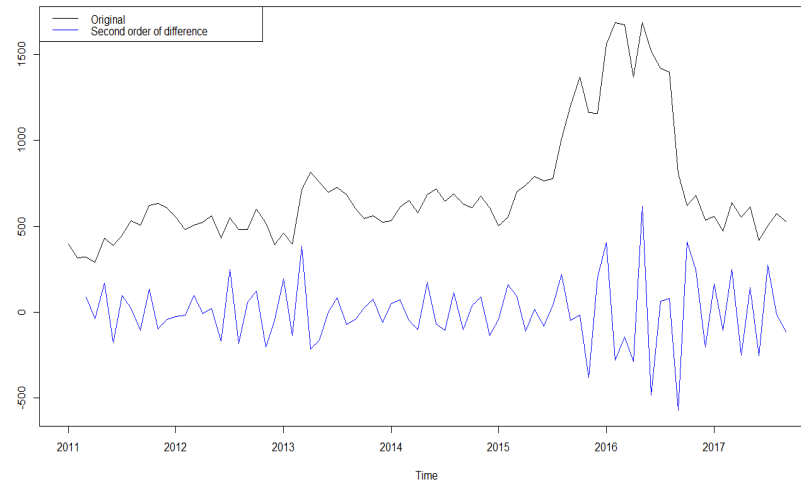
1. Mallin tunnistaminen

Petokset

D	d	P	p	Q	q
0	1	0	2	0	2

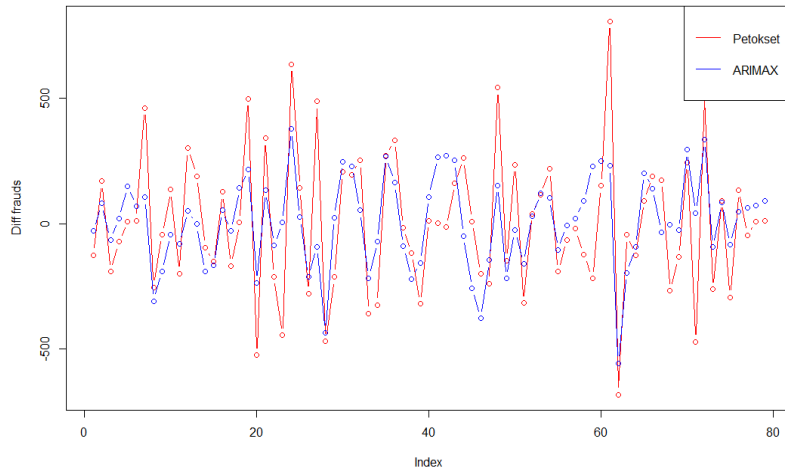
Maksuvälinepetokset

D	d	P	p	Q	q
0	2	0	0	0	1

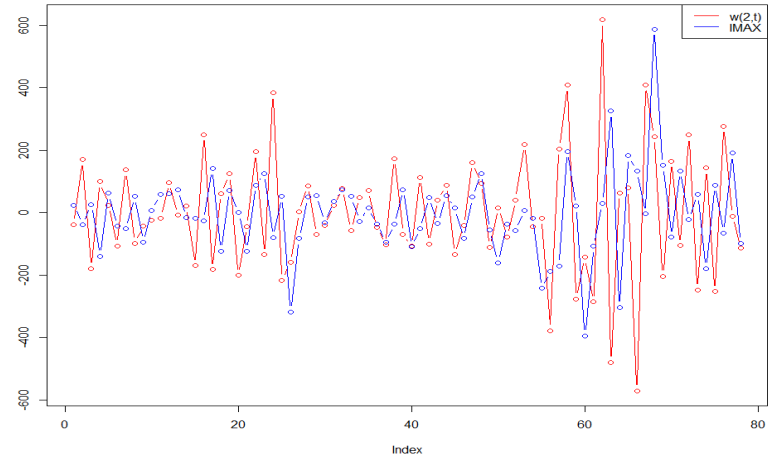
2. Parametrien estimointi

Petokset

θ_1	θ_2	ϕ_1	ϕ_2	β_1	β_2
0,71	-0,48	-1,42	0,67	1359	-8010

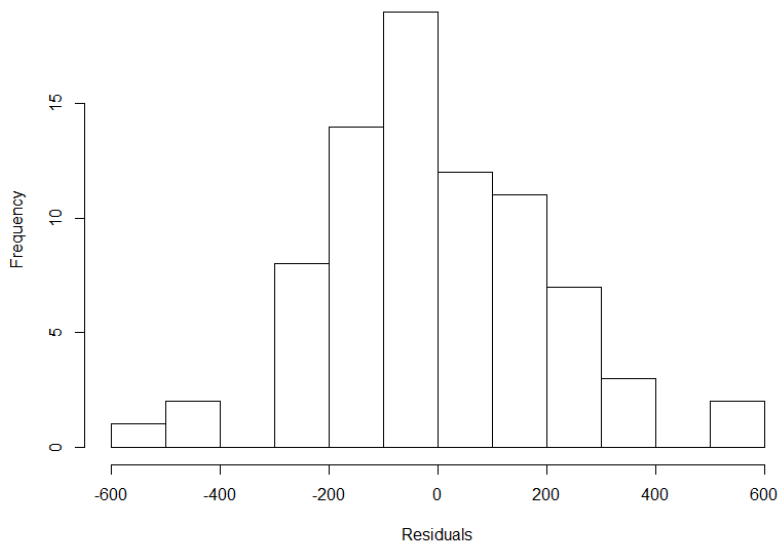
Maksuvälinepetokset

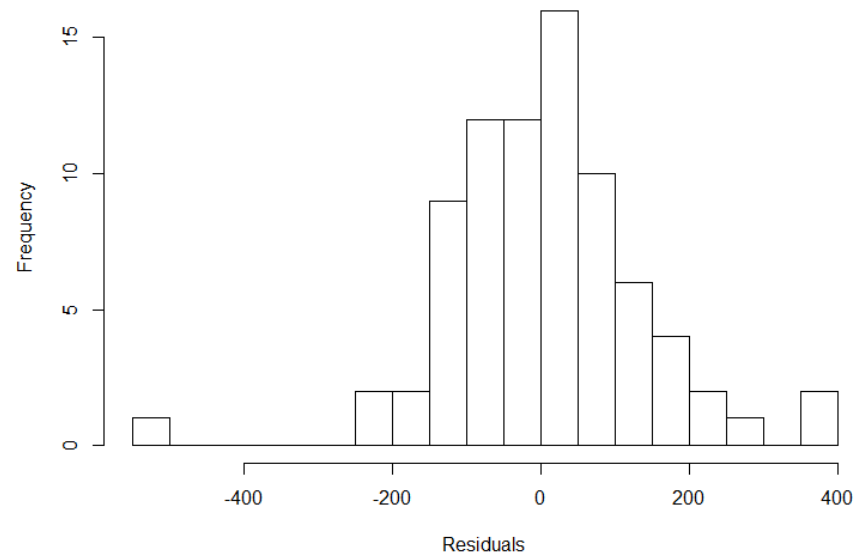
θ_1	β_1	β_2
-1	-728	1836

3. Diagnostiset tarkastukset - residuaalit

Petokset

Maksuvälinepetokset

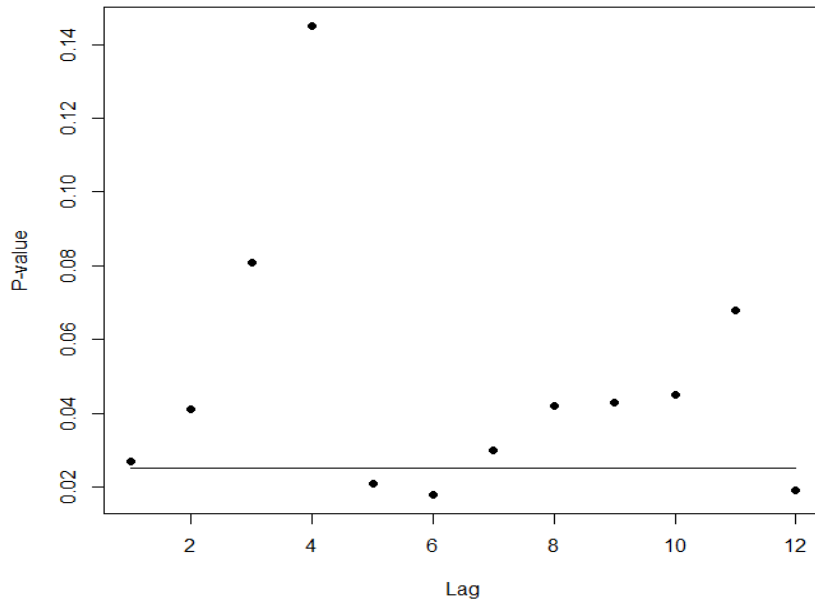

Mallien residuaalit näyttävät olevan valkoista kohinaa

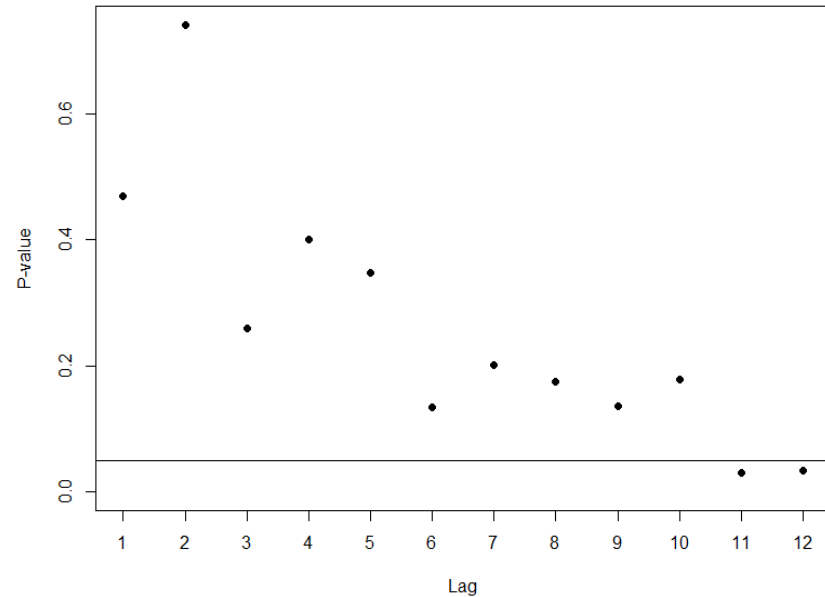

3. Diagnostiset tarkastukset – Ljung-Box

Petokset

Maksuvälinepetokset

Ljung-Box testin p-arvot lähes aina yli 5% → H_0 : residuaalien korrelaatio on 0 säilyy

Yhteenveto

- Työssä luotiin ARIMAX-mallit, jotka sopivat petosten ja maksuvälinepetosten aikasarjoihin
- Ulkoiset muuttajat toivat lisäinformaatiota malliin
  - Säästävien kotitalouksien osuus lisäsi ja velkaantuneiden vähensi petosten määrän kasvunopeutta
  - Säästävien kotitalouksien osuus vähensi ja velkaantuneiden lisäsi maksuvälinepetosten kasvun kasvunopeutta
- Seuraavaksi
  - Ennustuskyvyn tutkimista
  - Rikosten ilmoittamisesta aiheutuvan viiveen tutkimista

Lähteet

- Time series analysis: forecasting and control (2008), Box, George E. P. ; Jenkins, Gwilym M. ; Reinsel, Gregory C., J. Wiley & Sons cop. 4th ed
- Trading systems: theory and immediate practice (2013), Di Lorenzo, Renato
- Some issues relating to the size, power and the lag structure of the test,
Testing for unit roots using the augmented Dickey-Fuller test,
R.I.D. Harris, University of Waikato, 1992